

TARTALOMJEGYZÉK

- 2 BÓNA FRIDERIKA:
AMÍG ÉLEK, ADDIG ÉLSZ
- 3 PINTES GÁBOR:
MERRE AZ „ARRA”?
- 4 PRESINSZKY KÁROLY:
SZÁVAL A JÓ ÖREG CSALLÓKÖZI...
(AZ ISKOLÁBAN IS)
INTERJÚ KOVÁCS ÁKOSSAL,
A CSALLÓKÖZI NYELVJÁRÁSI
NETKÖLTÉSZET MEGALKOTÓJÁVAL
- 7 OROS BUGÁR ANNA:
„HÁT HOL TANULJA MEG HELYESEN,
HA NEM MAGYARÓRÁN VAGY
A MAGYAR SZAKOS PEDAGÓGUSTÓL?”
EGY FELMÉRÉS TAPASZTALATAI
- 14 VANČO ILDIKÓ – KOZMÁCS ISTVÁN:
NYELVTANOKTATÁS – MÁSKÉPP
- 17 VANČO ILDIKÓ – KOZMÁCS ISTVÁN:
A MAGYAR NYELVTANOKTATÁS
PROBLÉMÁI
- 21 SCHULCZ PATRIK:
MI AZ A RÉSZVÉTELI AKCIÓKUTATÁS...
ÉS HOGYAN HASZNOSÍTHATÓ
AZ OKTATÁSBAN?
- 23 CSICSAY ALAJOS:
MI LENNE VALÓJÁBAN A TANÍTÓK
ÉS A TANÁROK FELADATA? (6. RÉSZ)
- 25 LAJOS PETRONELLA:
ÉRZÉKFEJLESZTÉS
MESEFELDOLGOZÁS SEGÍTSÉGÉVEL
- 28 SZABÓ TIBOR – ŽITNÝ RASTISLAV –
JURÍKOVÁ TÜNDE:
ENVIRONMENTÁLIS NEVELÉS
AZ INFORMATIKAÓRÁN
- 31 KÖKÉNYESI ÁGNES:
TISZTA LEVEGŐT!
A TÁRSADALMI AKTIVITÁSRA VALÓ
NEVELÉS EGY LEHETSÉGES PÉLDÁJA
- 34 CSICSAY ALAJOS:
MINDENNAPI KENYERÜNK (6. RÉSZ)
- 36 TÁRKÁNYI ÁDÁM:
„ITT VAN A LEGERE, ITT VAN ÚJRA”
- 38 ISKOLAHÍR

PINTES GÁBOR

MERRE AZ „ARRA”?

Sokat gondolkodtam már azon, hogy vajon mi hajtja, generálja bennem, benned, bennünk azt az eszmét, hogy az idő előrehaladtával a legtöbb „dolog” jobb, fejlettebb, modernebb lesz. Önteltség, felsőbbrendűség, esetleg hamis meggyőződés? Egyéni és társas létezésünk sok dimenzióban mozog, melyek közül most leginkább hármat említenék/érintenék.

Az első a tudás világa. A megismerés a maga alsóbb és felsőbb kognitív funkcióival és folyamataival természetes velejárója mindennapi életünknek. A megismerés elengedhetetlen létezésünkhöz, s nyomon követi életünket. Minőségben és mennyiségben nem kiegyensúlyozott az az ismerethalmaz, melyet az ember élete során megszerez, illetve mellyel így vagy úgy dolgozik. Azt, hogy az információs explózió világát éljük, tudjuk már jó néhány évtizede. Arról viszont kevesebbet elmélkedünk, hogy a „mennyi” milyen viszonyban van a „milyen-nel”. Értem ez alatt azt a dilemmát, hogy a sokszorosára megnövekedett információmennyiség, illetve annak birtoklása egyenes arányban van-e és jelenti-e a tudás minőségének emelkedését is. Leegyszerűsítve: minőségibb tudással rendelkezünk-e ma, mint elődjaink három, öt, tíz, harminc generációval előttünk?

Második dimenzióként az erkölcs világára gondoltam. A fent említett megismerő folyamatok révén és a szinte határtalan információmennyiséghez való hozzáférés adhatná azt a logikus következtetést, hogy a 21. század embere ismer(het) minden eddig létezett erkölcsi rendszert, s azokból kiszűrve a legjobb elemeket képes tökéletes erkölcsöt alkotni. A posztmodern kor egyik sajátossága azonban, hogy szeret szakítani a „nagy rendszerekkel”, s helyette/helyettük kisebb, parciális rendszereket alkot meg és alkalmaz. Laikus szemmel ez amolyan összekutyult képnek is tűnhet, olyannak, mint Tarantino *Ponyvaregény* című filmje. A tudás/nem tudás esetén és okán kívül még számolnunk kell az individuum kulcsszerepével, aki olyan dolgokat és jelenségeket alakít és igazít saját kedvére, melyeket korábban érinthetetlennek hittünk. Mindezek miatt itt is adja magát a kérdés: jobb, minőségibb a ma erkölcsé, mint az ezt megelőzők?

Harmadik világgként a kultúra világába kívánok kissé belekötöni. Bizonyos értelemben a kultúra egyesíti egy kor, nép, nemzet tudását és erkölcsét. Az előző két világhoz képest talán a kultúra dimenziója a legszínesebb, legsokrétűbb, de egyben legelvontabb is. Vannak persze pillérek és fogódzók a kultúra és az azt kifejtő művészetek terén is, azonban a szubjektív aspektus talán itt adja magát leginkább. Vagy mondhatnám úgy is, hogy itt a legelfogadottabb. Ha tetszik, a te dolgod. Ugyanúgy, ha valami nem nyeri el valakinek tetszést. Itt azonban kezdek elbizonytalanodni. Visszacsengenek ugyanis jelenünk nagyon is tipikus jelenségei, melyek relativizálják a tudást és vele együtt pl. az erkölcsöt is. Lehet a tudás és az erkölcs oly mértékben individualizált, hogy a minőség egyetlen kritériuma és fokmérője az individuum legyen?

A nevelő-oktató munkától talán joggal várja el a kor, a társadalom, hogy előremutató, fejlődő legyen, jobbat, minőségben magasabb szintet képviseljen a korábbi időkhöz képest. Van-e a tudásnak, erkölcsnek és a kultúrának olyan „mértékessége” és minőségi fokmérője, mely alapján bátran állíthatjuk, hogy ma minden téren jobbat és magasabb minőséget képviselünk, illetve nyújtunk...? Vagy elfogadjuk azt a tényt, hogy minden kornak megvan a maga sajátossága (tudásban, erkölcsben, kultúrában), és nem érdemes efféle összehasonlításokkal fáradoznunk. Valamelyik irányt, utat választanunk kell. Merre? Arra!